

Ukrajinci bijesni na Laibach, optužuju ih da šire rusku propagandu

Čuveni slovenski sastav **Laibach** u ožujku je trebao u Ukrajini održati koncert, što bi bio prvi koncert neke strane glazbene skupine nakon početka ruske invazije. Nazvali su ga "Eurovision" i poručili da time "vraćaju Euroviziju tamo gdje pripada", referirajući se na održavanje ovogodišnje Eurovizije u Liverpoolu, a ne u Ukrajini, iako je lani pobijedio ukrajinski sastav Kalush.

Uz to, Laibach je najavio da će sav prihod od prodaje ulaznica za koncert u dvorani Bel Etage u Kijevu donirati nekoj od humanitarnih organizacija koje djeluju u Ukrajini. Vijest je ubrzo odjeknula svijetom, a za najnoviji Laibachov pothvat zainteresirali su se i brojni inozemni mediji. Međutim, izgleda da je upravo izjava koju su slovenski umjetnici dali za britanski list The Guardian potaknula Ukrajinke da koncert - otkažu.

Naime, iz Laibacha su za Guardian izjavili da je situacija u Ukrajini **“cinični proxy rat za geostrateške interese svjetskih supersila** i financijskog kapitala (vojnih industrija itd.). U tom su ratu ukrajinski narod i Ukrajina kao zemlja u najvećoj opasnosti, a njegove katastrofalne posljedice osjećat će se i u Rusiji, ali i u Europi i ostalim dijelovima svijeta. Mir se može i mora postići samo i jedino intenzivnom diplomacijom, ozbiljnim razgovorima, posebice između SAD-a i Kine koji su najvažniji igrači na toj šahovskoj ploči, te između dvaju protagonista konflikta, Ukrajine i Rusije”.

Dio Ukrajinaca je na izjavu o “ciničnom proxy ratu” burno reagirao na društvenim mrežama, budući da im je malo previše smrdjela na rusku propagandu koja pokušava rat u Ukrajini prikazati kao sukob koji se zapravo vodi između NATO-a i Rusije, pri čemu je Ukrajina samo marioneta zapadnih sila. Neki su se potrudili pronaći komentare i na stranicama Laibacha na društvenim mrežama, na kojima su članovi slovenske grupe na početku rata istaknuli da misle kako je rat, iako ne podržavaju agresiju na Ukrajinu, započeo zato što je NATO stjerao Putina u kut i natjerao ga na nerazumne poteze. To je zatim potaknulo **kijevsku koncertnu dvoranu Bel Etage** da otkáže koncert jer, kako su rekli, iako je Laibach podržao Ukrajinu i Ukrajince i osudio ruski režim, velik dio publike izrazio je nezadovoljstvo zbog njihova dolaska.

“Kako ne bismo Ukrajince dalje dijelili na suprotne tabore i uklonili uzrok razdora, odlučili smo otkazati koncert Laibacha u Bel Etageu”, objavila je uprava dvorane na Facebooku te dodala da će svima koji su kupili ulaznice novac biti vraćen.

Prije nego što je nastup službeno otkazan, Laibach je na društvenim mrežama objavio poruku ukrajinskoj javnosti, opravdavajući se za eventualno pogrešno shvaćene izjave. Kazali su da u Kijev ne planiraju doći kako bi bili prvi, drugi ili treći svjetski bend koji će to napraviti, već kako bi jasno iskazali podršku Ukrajini koja se “kao u staroj biblijskoj priči o Davidu i Golijatu, s dostojanstvom bori protiv jačeg neprijatelja”. Istaknuli su i kako su od prvih dana ruske agresije stali na stranu Ukrajine te da su odmah otkazali sve planirane nastupe u Rusiji. Međutim, čini se da su, bez

obzira na pomirljive riječi o svojoj podršci Ukrajini, Ukrajinke uspjeli još više razjariti rekavši i "Da se ne varamo - **mi volimo rusku književnost, glazbu i umjetnost.** Volimo Dostojevskog, Bulgakova, Čajkovskog - da ih nabrojimo samo nekoliko - i uvijek ćemo ih voljeti". A nakon što je koncert u nedjelju svejedno otkazan, Laibach je za Slovensku novinsku agenciju u ponedjeljak izjavio da je od sastava traženo da "kategorički proglase da su svi Rusi loši i da je sva ruska umjetnost bezvrijedna", na što oni nisu htjeli pristati.

To se Ukrajincima još manje svidjelo pa su iz Bel Etagea jučer ponovno udarili po Laibachu, proglašivši njihove navode lažnima.

"Da je **sve rusko za nas toksično**, spomenuli smo tek na kraju naše prepiske s Laibachom, u poruci u kojoj smo koncert otkazali. Od njih nitko ništa nije zahtijevao, već smo to izrekli kao odgovor na njihovu prethodnu poruku ukrajinskom narodu u kojoj su čitav paragraf posvetili ruskoj umjetnosti", ogorčeno su napisali, dodavši da je njihova odluka da koncert otkažu sada potvrđena, jer članovi Laibacha očigledno ne razumiju razloge rata u Ukrajini te nastavljaju širiti antiukrajinski narativ.

S obzirom na njihov dosadašnji rad, pretpostavka da Laibach zastupa proruske stavove nije izgledna. Njihovo korištenje **totalitarnih simbola i militaristička estetika**, koliko god kontroverzno ponekad djelovali, nikada

nisu služili kao iskaz podrške opresivnim režimima, već upravo suprotno - kako bi sve te ideje okrenuli naglavačke, a publiku potaknuli na razmišljanje, kritiku i propitivanje odnosa umjetnosti, kulture, politike i ideologija. Kako i stoji u njihovoj biografiji, Laibach, što je njemački naziv za Ljubljanu koji se referira na nacističku okupaciju Slovenije, osnovan je u slovenskom rudarskom gradiću Trbovlju 1980., nedugo nakon smrti Josipa Broza Tita. Budući da je njegova smrt, kažu, dovela do razdoblja nesigurnosti u Jugoslaviji i borbi za prevlast, Laibach je na tu konfuziju odgovorio prezentiranjem grupe kao totalitarne organizacije čija je žudnja za autoritetom daleko premašila onu državnu.

Od samih početaka djeluju kao anonimni kolektivni projekt, čiji su članovi zamjenjivi i u stalnoj rotaciji, zbog čega se nazivaju i "vampirskim projektom" koji stalno traži novu krv. Njihov je nastup 1983. na slovenskoj televiziji rezultirao zabranom javnih pojavljivanja i uopće imena Laibach, ali nastavljajući svirati po zemljama istočne i zapadne Europe propitivali su i provocirali baš svaki autoritet. Zbog dvosmislenog koketiranja s nacističkim i socijalističkim simbolima, nazivali su ih naizmjenice i fašistima i komunistima, a oni su na to, u kolektivu **Neue Slowenische Kunst** s kojim su bili isprepleteni, osnovali vlastitu, virtualnu Državu NSK, zemlju prosvijećenog apsolutizma kojom vlada Imanentni Konzistentni Duh. Prozvani su zato i kumovima pokreta poput Occupy i Anonymous, a inspirirali su mnoge umjetnike, među kojima i njemački sastav Rammstein, koji su nazvali "Laibachom za adolescente".

Treba podsjetiti i da su prije nekoliko godina postali prvi zapadni sastav koji je nastupio u Sjevernoj Koreji, ali i da su dva koncerta održali u Sarajevu pod opsadom. Pa iako je razumljivo da Ukrajinci pušu i na hladno i u ratu koji se velikim dijelom vodi i golemom količinom brzošireće internetske propagande takvim nastupom ne žele riskirati, bilo bi vrijeme da nas nakon 40 godina postojanja Laibach napokon prestane sablažnjavati.